

ด่วนที่สุด

ที่ นฐ ๐๐๒๓.๓/ว ๑๐๑๔

๒ ธันวาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อไวรัสซิกา
เรียน นายองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม นายเทศมนตรีนครปฐม นายเทศมนตรีเมืองทุกแห่ง
และท้องถิ่นอำเภอทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม ด่วนที่สุด ที่ นฐ ๐๐๓๒/๕๑๓๕
ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม ได้รับการประสานจากสำนักงาน
สาธารณสุขจังหวัดนครปฐมว่า พบผู้ป่วยยืนยันโรคติดต่อเชื้อไวรัสซิกา รายแรกของจังหวัดนครปฐมเป็นผู้ป่วยหญิง
อายุ ๒๐ ปี ผู้ป่วยมีอาการสำคัญคือ ต่อม้ำเหลืองหลังหูโต ผื่นแดงตามตัว ตาแดง ปวดตามข้อ ผลตรวจ
ทางห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้ผลบวกเชื้อไวรัสซิกา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้
การดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคติดต่อเชื้อไวรัสซิกา ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน
จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง ร่วมดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
ไวรัสซิกา และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ร่วมกัน โดยให้ความรู้กับประชาชนเน้นย้ำการใช้มาตรการควบคุมและกำจัด
ลูกน้ำยุงลาย และควบคุมยุงตัวแก่ ซึ่งเป็นพาหะของโรคนี้ ทั้งนี้ แนวทางข้อมูลต่าง ๆ อาจมีการปรับปรุงใหม่
เป็นระยะ ตามความเหมาะสม รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นเอกสารเพิ่มเติม ที่เว็บไซต์สำนักโรคติดต่อ
อุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข <http://beid.ddc.moph.go.th> หรือติดต่อสอบถามได้ที่
ศูนย์ปฏิบัติการกรมควบคุมโรค โทร ๑๔๒๒

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการต่อไป สำหรับอำเภอให้แจ้งเทศบาลตำบล และองค์การ
บริหารส่วนตำบลทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวอนงค์ ไตโพธิ์ไทย)
ท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม

บริเวณ เขต อบจ. นครปฐม

- สืบ น. ส่งเสริมการปกครองของท้องถิ่นจังหวัด
นครปฐมเห็นว่า จังหวัดนครปฐมพบผู้ก่อวินาศกรรม
ก่อวินาศกรรมการปกครอง เพื่อวันที่ ๕ พ.ย. ๕๕ เพื่อดำเนินการ
ป้องกันและตอบโต้ผู้ก่อวินาศกรรม ส.ว. ๕๐ เร่ง
การปกครองของท้องถิ่นจังหวัดนครปฐมสอดคล้อง
อบจ. นครปฐม ร่วมดำเนินการเพื่อระงับ ฉุกเฉิน และ
และแก้ไขปัญหาระหว่างวันที่ ๕-๖ พ.ย. ๕๕ โดย
ในเบื้องต้นผู้ก่อวินาศกรรมก่อวินาศกรรม

- บัดนี้ขอปิดประกาศไปยัง อบจ. นครปฐม เพื่อใช้ทราบด้วย
๕๕๕ ๕๕๕ ไปยัง อบจ. นครปฐม เพื่อใช้ทราบด้วย

- จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(รวม)

นางสาวกรรรม สุริยารักษ์
นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

- (นายณรงค์ มั่นศรีจันทร์ ผู้ดำเนินการ
รวม

(นายณรงค์ มั่นศรีจันทร์
หัวหน้าสำนักปลัด อบจ.

๑๕ ธ.ค. ๕๕๕๕

(นายเทพจิตร ช่างทองคำ)
ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
๑๕ ธ.ค. ๕๕๕๕

ประชาสัมพันธ์

(นายอนุสรณ์ บุญควิน)

ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครปฐม
๑๕ ธ.ค. ๕๕๕๕

๑๘๔๖

ที่ นฐ ๐๐๓๒/ ๕๖๓๕

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม
๑๗๐ ถนนเทศบาล ตำบลพระปฐมเจดีย์
อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐม ๗๓๐๐๐

๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความร่วมมือเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดนครปฐม

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. ประกาศกรมควบคุมโรค เรื่องโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ฉบับที่ ๒	จำนวน	๑	ฉบับ
	๒. องค์ความรู้เรื่อง โรคไข้ซิกา	จำนวน	๑	ฉบับ
	๓. ประเด็นคำถามเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา	จำนวน	๑	ฉบับ

ด้วยจังหวัดนครปฐม พบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสซิกา รายแรกของจังหวัดนครปฐม เป็นผู้ป่วยหญิง อายุ ๒๐ ปี ผู้ป่วยมีอาการสำคัญคือ ต่อมาน้ำเหลืองหลังหูโต ผื่นแดงตามตัว ตาแดง ปวดตามข้อ ผลตรวจทางห้องปฏิบัติการกรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ให้ผลบวกเชื้อไวรัสซิกา เมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

ในการนี้ เพื่อให้การดำเนินงานป้องกัน ควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม ขอความร่วมมือองค์กรท้องถิ่น ร่วมดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสซิกา และแก้ไขปัญหาในพื้นที่ร่วมกัน โดยให้ความรู้กับประชาชน เน้นย้ำการใช้มาตรการควบคุมและกำจัดลูกน้ำยุงลาย และควบคุมยุงตัวแก่ ซึ่งเป็นพาหะของโรคนี้

ทั้งนี้ แนวทางข้อมูลต่างๆ อาจมีการปรับปรุงใหม่เป็นระยะ ตามความเหมาะสม รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถสืบค้นเอกสารเพิ่มเติมที่เว็บไซต์สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข <http://beid.ddc.moph.go.th> หรือติดต่อสอบถามได้ที่ศูนย์ปฏิบัติการกรมควบคุมโรค โทร. ๑๔๒๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งให้องค์กรส่วนปกครองท้องถิ่นทุกแห่งทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายรัช จันทรจาม)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพระปฐมเจดีย์ วิทยาลัยแพทย์
โรงพยาบาลเจ้าพระยาฯ (ด้านเวชกรรมป้องกัน) รัชการราชการแพทย์
นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดนครปฐม

กลุ่มงานควบคุมโรคติดต่อ
โทร. ๐ ๓๔๒๑ ๓๒๗๙-๘๐ ต่อ ๑๒๕
โทรสาร. ๐ ๓๔๒๕ ๒๐๑๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

จำนวน ๒ แผ่น

ประกาศกรมควบคุมโรค
เรื่อง โรคติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus disease) ฉบับที่ ๒

สืบเนื่องจากองค์การอนามัยโลกได้รายงานการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus disease) ในหลายประเทศ โดยมีการแพร่กระจายเชื้ออย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง โดยข้อมูลตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ ถึงวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ พบผู้ป่วยยืนยันการติดเชื้อไวรัสซิกาใน ๕๒ ประเทศ ในทวีปอเมริกาและประเทศในกลุ่มประเทศลาตินอเมริกา และแคริบเบียน

ในปี ๒๕๕๙ ณ วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๙ องค์การอนามัยโลกรายงานประเทศที่มีการพบผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสซิกาจำแนกเป็น ๕ กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ ๑ ประเทศที่มีรายงานผู้ป่วยยืนยัน มีการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในพื้นที่รวมทั้งมีรายงานกลุ่มอาการของโรคที่มีความผิดปกติทางระบบประสาท (Guillain-Barré Syndrome: GBS) และภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) จำนวน ๒ ประเทศ ได้แก่ ประเทศบราซิล สาธารณรัฐเฟรนช์โปลินีเซีย กลุ่มที่ ๒ ประเทศที่มีรายงานผู้ป่วยยืนยัน มีการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในพื้นที่ และมีรายงานกลุ่มอาการของโรคที่มีความผิดปกติทางระบบประสาท จำนวน ๗ ประเทศ กลุ่มที่ ๓ ประเทศที่มีรายงานผู้ป่วยยืนยัน และมีการแพร่กระจายของโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในพื้นที่ จำนวน ๓๙ ประเทศ รวมทั้งประเทศไทย กลุ่มที่ ๔ ประเทศ ดินแดน และพื้นที่ที่การระบาดของโรคได้สิ้นสุดลงแล้ว และกลุ่มที่ ๕ ประเทศที่พบผู้ป่วยในพื้นที่แต่ไม่มีการแพร่ระบาดของโรคในยูงพาทะ โดยมีรายงานพบผู้ป่วยเฉพาะในปี ๒๕๕๙ ใน ๒๖ ประเทศ ดังนี้ รัฐฟลอริดาแห่งโบลิเวียหมู่เกาะเวอร์จินของสหรัฐอเมริกา สาธารณรัฐโตมินิกัน สาธารณรัฐคออสตาริกา เกาะกัวเดอลุปของฝรั่งเศส เกาะเซนต์มาร์ติน สาธารณรัฐนิการากัว ประเทศบาร์เบโดส สาธารณรัฐมัลดีฟส์ สาธารณรัฐเอกวาดอร์ สาธารณรัฐสหกรณ์กายอานา ประเทศจาเมกา รัฐเอกราชซามัว ดินแดนอเมริกันซามัว สาธารณรัฐเฮติ ราชอาณาจักรไทย ราชอาณาจักรตองกา สาธารณรัฐหมู่เกาะมาร์แชลล์ ประเทศเซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ สาธารณรัฐตรินิแดดและโตเบโก สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว เกาะกือราเซา ดินแดนอารูบาโบแนเรอ และสาธารณรัฐเฟรนช์โปลินีเซีย ประเทศล่าสุดที่พบรายงานผู้ป่วยยืนยันโรคติดเชื้อไวรัสซิกา คือ สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

ทั้งนี้ เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๕๙ องค์การอนามัยโลกได้จัดการประชุมคณะกรรมการฉุกเฉิน ภายใต้กฎอนามัยระหว่างประเทศ (๒๐๐๕) เพื่อเฝ้าสังเกต ติดตามสถานการณ์ และการดำเนินงานเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับทารกที่มีภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) และผู้ป่วยกลุ่มอาการของโรคที่มีความผิดปกติทางระบบประสาท (Guillain-Barré Syndrome: GBS) โดยได้มีการออกคำแนะนำแก่ประเทศต่างๆ เพิ่มเติมจากเดิม ประกอบกับการมีรายงานผู้ป่วยโรคติดเชื้อไวรัสซิกาในประเทศไทย ดังนั้น กรมควบคุมโรคจึงขอให้คำแนะนำแก่หญิงตั้งครรภ์ และประชาชนทั่วไป ดังต่อไปนี้

๑. คำแนะนำสำหรับหญิงตั้งครรภ์

๑.๑ หญิงตั้งครรภ์ควรงดการเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา และมีภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) และ/หรือ พบกลุ่มอาการของโรคที่มีความผิดปกติทางระบบประสาท (Guillain-Barré Syndrome: GBS) ในพื้นที่การระบาด ๔ ประเทศ ได้แก่ ประเทศบราซิล สาธารณรัฐเฟรนช์โปลินีเซีย

สาธารณสุข...

สาธารณรัฐโคลอมเบีย สาธารณรัฐเอลซัลวาดอร์ สาธารณรัฐโบลิเวียแห่งเวเนซุเอลา ภาวะมาร์ตินิก เครือรัฐเปอร์โตริโก สาธารณรัฐปานามา และสาธารณรัฐซูรินาม หากมีความจำเป็นต้องเดินทางไปในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรค ควรปรึกษาแพทย์ก่อนการเดินทาง

๑.๒ หากมีเพศสัมพันธ์กับผู้เดินทางมาจากพื้นที่ที่มีการระบาด ควรมีเพศสัมพันธ์อย่างปลอดภัย หรืองดการมีเพศสัมพันธ์จนกว่าจะคลอด

๑.๓ หากมีไข้หรือผื่น ควรไปพบแพทย์

๑.๔ ป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยสวมเสื้อผ้าสีอ่อนเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวให้มิดชิดนอนในมุ้ง หรือห้องที่มีมุ้งลวด และในขณะที่อยู่ในบริเวณที่เสี่ยงต่อการถูกยุงกัดให้ใช้ยาทากันยุง ควรทายากันยุงกระจายให้ทั่วตามบริเวณแขน และขา

๒. คำแนะนำสำหรับประชาชนทั่วไป

๒.๑ หากมีความจำเป็นต้องเดินทางไปประเทศที่มีรายงานการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกา ควรระมัดระวังป้องกันไม่ให้ยุงกัด นอกจากนี้การใช้ยาทากันยุงไม่ควรใช้ในเด็กอายุต่ำกว่า ๒ ปี ทั้งนี้อาจเกิดการระคายเคืองได้

๒.๒ สำหรับผู้ที่จะบริจาคโลหิต ต้องมีคุณสมบัติดังนี้

- เป็นผู้ที่ไม่มียาการใช้ หรือผื่น ร่วมกับอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ ตาแดง ปวดข้อ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย ภายใน ๔ สัปดาห์ก่อนบริจาคโลหิต

- ไม่ได้อยู่ในครอบครัวเดียวกัน และ /หรือ ไม่มีประวัติมีเพศสัมพันธ์กับผู้มีอาการใช้หรือผื่น ร่วมกับอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ ตาแดง ปวดข้อ ปวดหัว อ่อนเพลีย ภายใน ๔ สัปดาห์ก่อนบริจาคโลหิต

- ไม่มีประวัติเพิ่งเดินทางกลับมาจากประเทศที่มีการระบาด ภายใน ๔ สัปดาห์ก่อนบริจาคโลหิต

- หลังจากบริจาคโลหิตแล้วมีอาการใช้ หรือผื่น ร่วมกับอาการอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ ตาแดง ปวดข้อ ปวดศีรษะ อ่อนเพลีย หลังจากบริจาคโลหิตแล้วภายใน ๒ สัปดาห์ ต้องรีบแจ้งกลับมายังศูนย์บริจาคโลหิต

เนื่องจาก โรคติดเชื้อไวรัสซิกา มีอยู่กลายเป็นพาหะนำโรคที่สำคัญ และสามารถแพร่ติดต่อได้ โดยการถูกยุงลายที่มีเชื้อกัด กรมควบคุมโรคจึงขอแนะนำประชาชนให้ร่วมมือกันในการป้องกันตนเอง และสมาชิกในครอบครัวให้ปลอดภัยจากโรคติดเชื้อไวรัสซิกา และร่วมมือกันในการลด และกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย ซึ่งนอกจากจะสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสซิกาได้แล้ว ยังสามารถป้องกันการแพร่ระบาดของโรคไข้เลือดออก และโรคไข้ปวดข้อยุงลาย ซึ่งมีอยู่กลายเป็นพาหะนำโรคเช่นเดียวกันได้ด้วย

ประชาชนสามารถติดตามแนวทาง คำแนะนำ และข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เป็นปัจจุบันได้ที่ สายด่วนกรมควบคุมโรค หมายเลข ๑๔๒๒ หรือเว็บไซต์สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ (<http://beid.ddc.moph.go.th>)

จึงขอประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายจันทพร สุภาพ)
อธิบดีกรมควบคุมโรค

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

จำนวน ๓ แผ่น

องค์ความรู้เรื่อง โรคไข้ซิกา (Zika virus disease)

กรมควบคุมโรค
๒๑ มกราคม ๒๕๕๙

โรคไข้ซิกา (Zika virus disease)

๑. ลักษณะของโรค

โรคไข้ซิกา เกิดขึ้นโดยมียุงลายเป็นพาหะนำโรค พบครั้งแรกที่ประเทศอูกานดา เมื่อปี พ.ศ.๒๔๙๐ ในลิง โดยในขณะนั้นมีการศึกษาวงจรการเกิดโรคไข้เหลือง จึงมีการค้นพบเชื้อไวรัสซิกาขึ้นมา โรค ไข้ซิกา พบมีการติดต่อในคนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๙๕ ในประเทศอูกานดา สาธารณรัฐทานซาเนีย และมี รายงานพบการระบาดของโรคไข้ซิกา ในพื้นที่ของทวีปแอฟริกา เอเชีย หมู่เกาะแปซิฟิกและอเมริกา ทั่วโลกมีแนวโน้มการระบาดของโรค จะแพร่กระจายไปยังประเทศใหม่ ๆ เนื่องจากการเดินทางที่สะดวกและรวดเร็ว นอกจากนั้นยุงลายซึ่งเป็นพาหะ นำโรคยังมีกระจายอยู่ในหลายทวีปทั่วโลก

ประเภทของเชื้อ : Flavivirus

พาหะนำโรค : ยุงลาย (ปกติออกหากินในช่วงเวลาเช้า บ่ายแก่ๆ และช่วงเย็น)

๒. อาการของโรค

ระยะฟักตัวของโรคไข้ซิกา ใช้เวลาประมาณ ๓ - ๑๒ วัน อาการของโรคไข้ซิกา คล้ายกับ โรคที่เกิดจาก อารโบไวรัส (Arbovirus) ซึ่งเป็นเชื้อไวรัสที่มีแมลงเป็นพาหะนำโรค เช่น โรคไข้สมองอักเสบ โรคไข้เหลือง และโรค ไข้เลือดออก เป็นต้น โดยมีอาการไข้ มี ผื่นแดง เยื่อบุตาอักเสบ ปวดกล้ามเนื้อ ปวดข้อ อ่อนเพลีย ปวดศีรษะ อาการเหล่านี้ปกติแล้วจะเป็นเพียงเล็กน้อย และอาการจะเป็นอยู่ประมาณ ๒ - ๗ วัน

ในช่วงที่เกิดการระบาดเป็นวงกว้าง ในหมู่เกาะเฟรนช์โปลินีเซีย และประเทศบราซิล ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๘ เจ้าหน้าที่ได้รายงานภาวะแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการติดโรค ไข้ซิกาต่อระบบประสาท ในระบบภูมิคุ้มกัน และปัจจุบันในประเทศบราซิล เจ้าหน้าที่ได้พบว่ามี การติดเชืโรค ไข้ซิกาเพิ่มขึ้นในประชาชน ทั่วไป และในขณะที่เดียวกันพบว่าในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศบราซิล มีการเพิ่มขึ้นของภาวะศีรษะเล็ก แต่กำเนิด (Microcephaly) ในเด็กแรกเกิด อย่างไรก็ตามยังคงมีการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของ ภาวะศีรษะเล็กแต่กำเนิด (Microcephaly) กับการติดโรค ไข้ซิกา และต้องมีการค้นคว้าหาสาเหตุอื่นๆ ที่อาจมีผล ให้เกิดภาวะดังกล่าวร่วมด้วย

๓. วิธี...

๓. วิธีการแพร่โรค

เชื้อไวรัสชิคาสามารถแพร่เชื้อโดยยุงลายที่มีเชื้อ และไปกัดคน ซึ่งส่วนใหญ่อยู่ในตระกูล *Aedes aegypti* ซึ่งมีอยู่ในภูมิภาคที่มีอากาศร้อนชื้น โดยยุงที่เป็นพาหะนำโรค ชิชิกา เป็นชนิดเดียวกันกับยุงที่เป็นพาหะของโรคไข้เลือดออก โรคไข้วัดชื่อยุงลาย (Chikungunya) และไข้เหลือง

๔. การวินิจฉัย

การตรวจวินิจฉัยไวรัสชิคาทางห้องปฏิบัติการ ทำได้โดยการตรวจสอบพันธุกรรมด้วยวิธี Real-time PCR (polymerase chain reaction) และการแยกเชื้อไวรัสจากตัวอย่างเลือดของผู้ป่วย สำหรับการตรวจ แอนติบอดีที่จำเพาะต่อไวรัสชิคาค่อนข้างยาก เนื่องจากไวรัสชิคามีลักษณะที่คล้ายกับไวรัสที่ก่อโรคอื่น เช่น โรคไข้เลือดออก เวสไนล์ และไข้เหลือง โดยสามารถส่งตัวอย่างเพื่อตรวจสอบพันธุกรรมได้ที่ กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และเครือข่ายทางห้องปฏิบัติการ เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล และสถาบันบำราศนราดูร

๕. การรักษาโรค

ผู้ป่วยโรคชิชิกา ส่วนใหญ่มีอาการไม่รุนแรง จึงสามารถรักษาตัวได้โดยการพักผ่อนให้เพียงพอ ดื่มน้ำมากๆ รักษาตามอาการ เช่น ไข้ยาลดไข้ หรือยาบรรเทาอาการปวด แนะนำให้รับประทานยาพาราเซตามอล ห้ามรับประทานยาแอสไพริน หรือยากลุ่มลดอักเสบที่ไม่ใช่สเตียรอยด์ (NSAIDs) เพราะมีบางชนิดที่เป็นอันตรายสำหรับการเป็นโรคนี้ อาจทำให้เลือดออกในอวัยวะภายในได้ง่ายขึ้น หากอาการไม่ดีขึ้น ผู้ป่วยควรปรึกษาและทำตามคำแนะนำของแพทย์

๗. การป้องกัน

สำหรับประชาชน

- ยุงและการขยายพันธุ์ของยุงเป็นสาเหตุและเป็นปัจจัยเสี่ยงของการติดต่อของโรคชิชิกา การป้องกัน และการควบคุมโรค ขึ้นอยู่กับการลดจำนวนของยุงตามแหล่งต่างๆ การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ รวมถึงการป้องกันตนเองไม่ให้โดนยุงกัด ซึ่งสิ่งนี้สามารถทำได้โดย

- ใช้ยากำจัดแมลง หรือ ยาทาป้องกันยุง
- การสวมใส่เสื้อผ้าเนื้อหนาสีอ่อนๆ ที่สามารถคลุมผิวหนังและร่างกายได้
- อาศัย และนอนในห้องปรับอากาศ ใช้ฉากกัน การปิดประตู ปิดหน้าต่าง การใช้มุ้ง
- การกำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลาย โดย การทำความสะอาด การเทน้ำทิ้ง หรือครอบฝาภาชนะที่สามารถบรรจุน้ำ เช่น กระถางต้นไม้ เพื่อไม่ให้มีน้ำขังเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุง

- ถ้ามีอาการไข้ ออกผื่น ตาแดง หรือปวดข้อ อาจมีโอกาสที่จะเป็นโรคนี้อีกได้ โดยเฉพาะหญิงตั้งครรภ์ ให้ปรึกษาแพทย์

สำหรับ...

สำหรับผู้เดินทางที่จะเดินทางไปประเทศที่มีการระบาดของโรคไข้ฉีกา

คำแนะนำสำหรับผู้เดินทางไปประเทศที่มีการระบาดของโรคไข้ฉีกา ขอให้ผู้เดินทางระมัดระวังป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยสวมเสื้อแขนยาว กางเกงขายาวให้มิดชิด และใช้ยาทาป้องกันยุงกัด หากเป็นหญิงตั้งครรภ์ ควรหลีกเลี่ยงการเดินทางไปยังประเทศที่มีรายงานการระบาด แต่หากจำเป็นต้องเดินทาง ไปประเทศดังกล่าวควรปรึกษาแพทย์และระมัดระวังมิให้ถูกยุงกัด

สำหรับบุคลากรทางการแพทย์ และสาธารณสุข

หน่วยงานสาธารณสุขมีการเตรียมระบบการเฝ้าระวังเพื่อป้องกันควบคุมโรคไข้ฉีกา โดยมีระบบการเฝ้าระวัง ๔ ด้าน ได้แก่ การเฝ้าระวังทางระบาดวิทยา การเฝ้าระวังทางกีฏวิทยา การเฝ้าระวังทารกแรกเกิดที่มีความพิการแต่กำเนิด และการเฝ้าระวังกลุ่มอาการทางระบบประสาท และได้มีการดำเนินการเตรียมความพร้อมทางห้องปฏิบัติการเพื่อการตรวจวินิจฉัยโรค การเตรียมความพร้อมตารการดูแลรักษา และการดำเนินการควบคุมแมลงพาหะนำโรค

หากมีข้อสงสัย สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ เบอร์โทรศัพท์ ๑๔๒๒ หรือเว็บไซต์ สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ <http://beid.ddc.moph.go.th>

*****

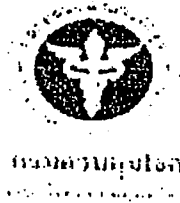
ข้อมูลส่วนหนึ่งอ้างอิงจาก

1. European Centre for Disease Prevention and Control . Factsheet for health professionals. [Internet]. [cited 2016 Jan 21]. Available from: http://ecdc.europa.eu/en/healthtopics/zika_virus_infection/factsheet-health-professionals/Pages/factsheet_health_professionals.aspx
2. European Centre for Disease Prevention and Control . Zika virus. [Internet]. [cited 2016 Jan 21]. Available from: <http://www.cdc.gov/zika/index.html>
3. World Health Organization . Zika virus. [Internet]. [cited 2016 Jan 21]. Available from: <http://who.int/mediacentre/factsheets/zika/en/>
4. World Health Organization . Zika virus infection. [Internet]. [cited 2016 Jan 21]. Available from: http://www.paho.org/hq/index.php?option=com_topics&view=article&id=427&Itemid=41484&lang=en

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จำนวน ๒ แผ่น

คำถามที่พบบ่อยเกี่ยวกับ โรคติดเชื้อไวรัสซิกา (Zika virus infection)

เรียบเรียงโดย สำนักโรคติดต่ออุบัติใหม่ กรมควบคุมโรค

๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

๑. โรคติดเชื้อไวรัสซิกา สามารถติดต่อสู่คนได้อย่างไร ?

เชื้อไวรัสซิกา สามารถติดต่อสู่คน ช่องทางหลัก โดยผ่านการกัดของยุงลายที่ติดเชื้อ เช่นเดียวกับโรคชิคุนกุนยา โรคไข้เลือดออกและโรคไข้เหลือง การติดต่อผ่านทางช่องทางอื่นๆ เชื้อไวรัสซิกา สามารถส่งผ่านทางเพศสัมพันธ์และสามารถตรวจพบในน้ำสุจิ เลือด ปัสสาวะ ของเหลว น้ำคร่ำ น้ำลายเช่นเดียวกับของเหลวในร่างกายที่พบในสมองและไขสันหลัง

๒. การปกป้องตนเองจากการถูกยุงกัด ?

การป้องกันที่ดีที่สุดจากไวรัสซิกา คือป้องกันไม่ให้ยุงกัด โดยเฉพาะผู้หญิงที่กำลังตั้งครรภ์หรือวางแผนจะตั้งครรภ์และคู่สมรส ซึ่งสามารถทำได้โดย:

- สวมใส่เสื้อผ้า (โดยเฉพาะสีอ่อน) ที่ปกคลุมร่างกายมากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้
- การใช้สารไล่ยุง: อาจจะเป็นชนิดที่ใช้กับผิวสัมผัสหรือเสื้อผ้าและควรมีสาร DEET (diethyltoluamide) หรือ IR ๓๕๓๕ หรือ Icaridin ซึ่งเป็นส่วนผสมที่ใช้กันทางชีวภาพในการไล่แมลงที่พบมากที่สุด โดยใช้ตามคำแนะนำบนฉลากอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ สาร DEET มีความปลอดภัยสำหรับหญิงตั้งครรภ์
- ติดตาข่ายหรือมุ้งลวดบริเวณประตูและหน้าต่าง
- นอนภายใต้มุ้งทั้งกลางวันและกลางคืน
- กำจัดแหล่งเพาะพันธุ์ยุง โดยการล้างทำความสะอาดหรือคลุมภาชนะบรรจุน้ำ เช่น ถัง, กระจาด, ดอกไม้และยางรถ

๓. ความแตกต่างระหว่างยุงลาย Aedes และ ยุงรำคาญ Culex

ยุงลาย (Aedes) สามารถส่งผ่านเชื้อไวรัสซิกาและโรคอื่น ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ายุงรำคาญ (Culex) เนื่องจากยุงลายสามารถกัดในเวลากลางวันและมีกาค้ำยอยู่ในบริเวณที่อยู่อาศัยของมนุษย์ ส่วนยุงรำคาญจะวางไข่ในบริเวณเดียวกับแหล่งเพาะพันธุ์เดียวกัน ขณะที่ยุงลายวางไข่ในหลายสถานที่และสามารถวางไข่ได้หลายครั้ง จึงทำให้การแพร่กระจายของโรคเป็นไปอย่างกว้างขวาง